

Gazeta si F6ie'a esse regulatu o data pe septemana, adeca: Mercuria. —

Pretiuu loru este pe 1 anu 10 f., pe diumetate anu 5 f. austr. inl. intrulu Monarchiei.

GAZETA

TRANSILVANIEI.

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1 sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se prenumera la tote postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. austr.

Monarchia Austriaca.

Partea ofici6sa.

PATENTA

Amprzeteask6 din 1. Septembrie 1859,

despre concit6zinea interu6 si trebile de shk6l6 si dnvz6z-m6n6t6 si despre rel6zinea k6tr6 stat6 a biseric6i evan6elice de am6ndoze konc6sionile d6n rembele 6ngaria, Kroacia si Skia- vonia, apoi d6n Voivodat6l6 servik6 k6 Banat6l6 timi6ian6 si d6n konc6sionil6 militar6.

NOI FRANCHICK6 IOSEF6 I. etc. etc.

(Titulus medius.)

Proieptele de le6i viseric6est6 ashter6nte spre aprovare il6str6z6l6i post6r6 pred6cesor6 preferic6t6z6l6i d6npr6t6 Leopol6 II., de k6tr6 am6ndoze cinodel6 viseric6i evan6elice de am6ndoze konc6sionile che c'a6 d6- n6t6 d6n rembel6 post6r6 6ngaria d6n Pest6 si Buda d6n Septembrie si Optom6re d6n an6l6 1791, a6 foc6t6 de at6n6i d6n6che ovient6l6 m6i m6l- tor6 per6r6n6t6r6. Achest6 proiepte de le6i se refer6esk6 la repres6n- tan6a si administr6zinea viseric6esk6 d6n gr6d6zinea trentat6 a kom6n- t6z6ilor6 parohial6, a seniorat6lor6, a s6perintenden6elor6 d6n parte si a totalit6tei t6z6ror6 s6perintenden6elor6 a z6eia or a cheleialte konc6- sionil6, apoi la organic6zinea am6ndor6 cinodelor6 che s6nt a se inst6t6i pent6r6 le6ic6zinea viseric6esk6, m6i d6n kolo la organic6zinea si kom- d6cherea trebilor6 de dnvz6z6m6nt6 si d6n z6nt6 la st6tor6rea d6npr6z6l6i matrimonial6 si a проч6s6r6i d6n k6s6e kontraver6e matrimonial6 che e a se ov6ser6a de k6tr6 z6decele matrimonial6 viseric6est6.

D6nt6 che minist6r6l6 post6r6 de k6l6t6 si dnvz6z6m6nt6 a kom6z66 z6nt6 proiept6 de le6i d6n priv6n6a de6ider6i n6mit6lor6 proiepte cinodal6i des- pre repres6n6tan6a si administr6zinea trebilor6 viseric6est6 si ne achest6 proiept6 la kom6n6kat6 konvent6lor6 d6npr6t6z6l6 de am6ndoze konc6sionil6 che k6 s6m6i de6 opin6zinea lor6, ni c'a6 prop6z66 Noz6 spre aprovare at6t6 resp6ctivele de6iz6z6n6i ale t6z6ror6 s6perintenden6elor6 k6t6 si alte de6iz6z6n6i si es6vite m6i t6r6zie ale viseric6i evan6elice de am6ndoze konc6sionile din 6ngaria si Voivodat6l6 servik6 k6 Banat6l6 timi6ian6.

Noi am6 l6at6 d6n koncider6z6ne mat6r6 pron6peric6 che ni c'a6 6b- k6t6 d6n priv6n6a a66sta si voind6 k6 viseric6a evan6elick6 de am6ndoze konc6sionile din 6ngaria, Kroacia, Skia vonia, Voivodat6l6 servik6 k6 Banat6- l6 timi6ian6 si din konc6sionil6 militar6, s6 se n6nt6 6b6r6 d6nt6r6ziare d6n 6olos6l6 z6n6i koncit6z6n6i 6in6r6r6i valide si s6 se z6oreze d6n k6l- t6v6r6ea ei v6teriore prin cinode konvocate ne kaleda le6ei, apoi tr6n6t6r6i trebilor6 de shk6l6 si de dnvz6z6m6nt6 a le viseric6i evan6elice s6 i se de6 o port6 tare si s6 se st6tor6esk6, d6n mod6 kiar6 principiele d6nt6 k6re voim6 noi a s6z6ine d6npr6z6l6 post6r6 principesk6 de s6prav6i6r6e, d6nt6 che am6 asc6lat6t6 ne minist6rii si ne konc6sionil6 post6r6 imperiale am6 6olat6 k6 kaleda a ordina z6nt66orele spre de6ider6ea n6mit6lor6 operate cinodal6i d6n es6k6t6r6ea § 4 al6 art. de le6i XXVI din an6l6 1791.

§ I. Repres6n6tan6a si administr6r6ea viseric6i evan6elice at6t6 a chelei de konc6sion6a av6sv6r6ic6 k6t6 si a chelei de konc6sion6a 6elvetick6, se d6nparte d6nt6 datina de n6nt6 ak6m6 d6n z6nt66oarele trei gra- d6c6n6i:

- d6n kom6n6t6z6i parohial6,
- d6n „ de pret6r6 (seniorate, Tractus) si
- d6n „ s6perintenden6ial6 (s6perintenden6e).

§ II. Organ6le re6im6z6l6 viseric6esk6 s6nt:

1. Pent6r6 kom6n6t6tea parohiale:

- Presv6ter6il6.
- Konvent6z6l6 lokal6.

2. Pent6r6 kom6n6t6tea de pret6r6:

- Konc6stor6il6 seniorale,
- Konvent6z6l6 seniorale.

3. Pent6r6 kom6n6t6tea s6perintenden6iale:

- Konc6stor6il6 s6perintenden6iale,
- Konvent6z6l6 „

4. Pent6r6 totalit6tea s6perintenden6elor6 a z6eia or a chele- ialte konc6sionil6:

- Konfer6n6a 6eneral6,
- Cinod6z6l6.

§ III. Met6r6i achestor6 ad6n6r6i si dereg6tor6i de re6im6nte vis6- r6chest6 la tote vot6r6le a6 s6 z6meze konv6n6cer6i lor6 si n6 s6nt legat6 de instr6z6z6n6le che lor6 che ia6 tr6m6c6.

§ IV. D6npr6z6l6 post6r6 de s6prav6i6r6e principesk6, a6ar6 de kas6- r6ile res6rvate aprov6r6i n6stre, se va es6r66ta de k6tr6 dereg6tor6iale n6stre d6nt6 s6era, lor6 de ant6vitate re6l6at6 prin le6e. La minist6- r6il6 post6r6 de k6l6t6 si dnvz6z6m6nt6 se va 6orma z6nt6 des6r6z6m6nt6, k6re va konc6ste din kor6lic6on6r6i am6ndor6 konc6sionilor6.

§ V.

Pot6st6tea z6de6z6tor6esk6 viseric6esk6 se va es6r66ta:

1. Prin konc6stor6il6 seniorale,

2. Prin „ s6perintenden6iale,

3. d6n kas6r6 special6 determinate prin le6e, prin resp6ctiva konfer6n6a 6eneral6 a t6z6ror6 s6perintenden6elor6 a z6eia or a cheleialte konc6sionil6, d6n z6nt6

4. d6n instan6a din z6nt6 prin s6prent6z6l6 z6de6z6 evan6elick6 vis6- r6chest6 despre a k6r6i organic6r6e ne res6rv6nt6 d6npr6z6l6 de a emite dic- t6s6c6z6n6le de l6nc6 d6nt6 che vom6 asc6lata s6perintenden6ele.

§ VI. d6nd6t6che vor6 em6i d6n via6z6 achest6 dereg6tor6i z6de6z6tor6est6i viseric6est6, pot6st6tea z6de6z6tor6esk6 matrimoniale a z6de6elor6 n6stre prin6ip6est6 din 6ngaria, Kroacia, Skia vonia, Voivodat6l6 servik6 k6 Banat6- l6 timi6ian6 si konc6sionil6 militar6 despre evan6elic6i de am6ndoze konc6sionile, d6nt6 n6v6k6r6ea d6npr6z6l6ilor6 tre6z66ore despre a k6r6or6 em6ter6e ne res6rv6nt6 d6npr6z6l6, se va de66i6n6ta si se va es6r66ta:

- d6n instan6a d6nt6z6 de k6tr6 konc6stor6il6 seniorale,
- „ a doza „ s6perintenden6iale,
- „ a treia si din z6nt6 de k6tr6 s6prent6z6l6 z6de6z6 viseric6esk6 evan6elick6.

§ VII. P6nt6 k6nd6 se vor6 st6tor6i prin cinode le6i despre d6n- t6z6l6 matrimoniale al6 evan6elic6ilor6 de am6ndoze konc6sionile, rem6nt6 d6n n6tere resp6ctivele le6i de p6nt6 ak6m6, si z6de6ele matrimonial6 en6- t6r6r6e d6n § VI. al6 achest6i patente, la de6ic6z6n6le lor6 vor6 6i legate de d6npr6z6l6le le6ilor6 de p6nt6 ak6m6 at6t6 d6n priv6n6a d6npr6z6l6i ma- teriale (patenta din 29. N6r6 1852 v. i. N. 246) k6t6 si d6nt6 perm6c6z6ne d6n priv6n6a проч6s6r6i.

66d6n6z6n6le de l6nc6 d6n priv6n6a din z6nt6 se vor6 re66la special- m6nte av6nd6 d6n ved6r6e kalit6tea achestor6 z6de6e.

De6ider6ea asc6r6a 66nt6lor6 6ivil6 a le k6z6tor6i va kom6t6e si ne v6itor6z6 z6de6elor6 6ivil6.

§ VIII. D6npr6z6l6 de a determina che tan6e s6nt a se l6za si d6nt6 che d6npr6z6l6n6i s6 se i6e pent6r6 66n6c6z6n6le dereg6tor6ilor6 z6de6z6to- rest6i viseric6est6i d6n 6olos6l6 6ond6z6lor6 viseric6est6i, e res6rvat6 aprov6- r6r6i n6stre d6nt6r6est6i.

§ IX. Preod6i s6nt s6z6nt6i d6n trebile d6n66n6n6r6i dereg6tor6ilor6 z6de6z6tor6est6i viseric6est6i.

Despre k6s6ele n6r6 6ivil6 ale preod6ilor6, prek6m s6nt kontr6nt6le, det6r6iele, 6red6t6z6le, de6ide z6de6z6l6 6ivil6.

(Va z6r6a.)

Partea neoficiósa.

TRANSLIVANIA.

Брашовъ. (Проектъ де реформе?). — De кьндъ Gazeta официалъ din Biene доге дн дозъ треі рьсетимъри семпалъ, кьткъ жьрналістичеі дн кам есте ертатъ а приімі дн колонеле сале десваторі ші проіекте де реформе асъпра діферітелоръ ратърі адміністративе жьрналеле din Transilvania днкъ аъ репродъсць кьте чева маі въртосць дьпъ челе дн кьпітала імперіалъ ші дн кьпітала Ҕнгаріеі, акъм днсъ аъ днченътъ а продъче ші дела сине сѣъ дела кореспонденціі лоръ зпнї артїкълї карїі, нъ сьпт де а се трече къ ведереа.

Din тоді ачеіа пълъ акъм ар мерїта де а траде лъареа ашїнте днкаі ка зпѣ че кьріосць ачелъ проіектъ:

Дела Мъръшъ тітлатъ „Стареа де фацъ а Хъніеі“, не каре Gazeta цертанъ din Брашовъ Nr. 151 дъкъ комбате ші кареле копотъ din 18 пьнте, а кьроръ есенъцъ еоге:

Ледеа комъналъ че ексїстъ акъм дн цѣра пьстръ е вънішоръ. (Ачееаш днкъ нъ ексїстъ нїчїдекъм! —). Констїтүціонеа дїппанте де Марціс (1848) ера въпъ, сь се рестаъре, днсъ реформатъ. (Петече повъ ла ханїъ днвекїтъ ші тренъзрѣсць!). Міністрїі респонсабілі. Дїетъ ка пайнте де Марціс, днсъ педермърїтъ дн реферїндъ кьтръ міністерїс. Днкоронареа рецелъї апостоликъ ка ші одїніоръ. Адміністръчънеа полїтїкъ днтокта ка днпайнте де Марціс. Дрептърїле мьнічїпале (дн четъдї ші ораше) ка ші маі пайнте, пьмаї чева реформате прїп дїетъ. Трївъпале де жьраці пентръ крїме ші тіпаръ. Лїбертатеа ші егалїтатеа тьтъроръ копфесїонлоръ релациосе. Регълареа фїнанделоръ ші о економїсць отърїсць дн тѣте спеселе стьтълї. Гардъ націоналъ ші леце де рекътаціі. Дїетъ дн фїекаре ашъ кьте патръ лъпї, кареа сь дефїгъ ші сьма коптрївъзїсїонлоръ шчл. Десфїндареа тьтъроръ лецілоръ каре п'аъ ексїстатъ днпайнте де Марціс, афаръ пьмаї де лїбертатеа ші егалїтатеа тьтъроръ дн фаца леції ші даторїнда ценералъ де а пльті дажде тоді локьїторїі. Денъртареа тьтъроръ амплїаціонлоръ стрїні, карїі се афлъ де 10 апї дн цѣръ. Ҕнїреа Трансїлванїеі къ Ҕнгарїа. Днпродъчереа лїмбеї магіаре ка лїмбеї адміністратївъ ші а латїнеї ка де ажъторїс. (Ex ungue leonem). — Дн чело дн зрпъ ачелаш проіектъроръ батѣ дн рьсфлетъ адміністръчънеа фостълї міністръ де интерне баропе Вах. — — —

Везі ашеа се компромїтъ фацъ къ гьвернълъ ші челе маі дрепте черерї, кьндъ чїнева пьне не хьртїъ зїоа тотъ че а вїсатъ пьнтеа, фьръ ка сь айбъ крѣерї деотълъ де сьпътошї, пентръ ка сь пѣтъ дїстїпче вїсълъ де реалїтате, лъкрърїле посїбіле де челе непосїбіле. — Gazeta цертанъ карактерїсѣзъ пьнтеле дн зрпъ къ Ultratendenz, Alleinherrschaft, Sprachenreiterei, Fremdenfresserei ші къ дештепареа тьтъроръ рївалїтѣціонлоръ векі. —

Брашовъ, 28. Септ. (Соціетатеа де акторї ьтъроръ). Ачеа парте а соціетъдїі пьстре кареа вреа сьшї днїле дешортълъ ѳрелоръ де сѣра къ петречерї естетїче аре окасїне въпъ де а черчета театрълъ дн каре де 6 септѣмълі днкѣче репрезентъ драме ші опере соціетатеа зпгърескъ деїнїатъ алтеорї пентръ Кълъжъ. Ачееаш есте зна дн челе маі въне дн кьте а възьтъ Брашовълъ вреѣатъ. Атъта пьмаї къ театрълъ де аїчї есте релатїве фѣрте отърїтъ, кьчї ачелаш е днкъ тотъ чело векіс. — — —

Сїбіѣ, 24. Септембре. Маї. Са. ч. р. апостоликъ вїневої а дьрїі не прешедїнтеле дїрекціонеї де фїпанце а цьрїї, копте Цеорїс Белдї де Ҕзон, камерарїс ч. р. ші кавалеръ ord. корѣнеї де фѣръ класса а II., къ демпїтатеа де копсїмарїс їнтїмъ.

„Sieb. B.“ днпърътъшеште о кореспонд. деспре ванде де хоці, карїі армаціі къ пьштї, шїше ші пїстоле денърдѣзъ аверїле прїп черкьрїле вѣчїнаше зпгаре-ванатїче. Дн черкълъ Ҕндїѳреї се афлъ о вандъ де врѣо 40 їншї, ші дн Говешдїа малтратаръ хоціі не о економъ рьпїндѣї тотъ, ші къ пьшкьтърї депъртъндъ ші сперїндъ не чеї че сьрїръ се скапе не пьмїта мьїере, пълъ че хоціі се трасеръ дн пьдърїле Оръштїеї. Ла Ракошд малтратаръ зпѣ кьпітанъ. Дн Хьлтанїзълъ маре, Поїана, Албештї ші Валеа маре днкъ се копїсеръ хоціі. Ҕнѣ пропрїетарїс Кїовешд фъ деспоїатъ де авере прїп 20 де хоці. Ла Фацетъ алте кръчченїі.

АВСТРІА. Вїена, 22. Септ. (Такса рьскъмътърїрїі пентръ рекърці) с'а дефїнтъ пентръ ашълъ 1860 ла сьма де 1200 фїорїні в. а. —

Днкеїндъ дьпъ штїрїле лъдїте дн маї мьлте жьрналеле, се аштѣпъ о леце повъ регълтѣре де тѣте тревїле вїсерїчеї гр. р. пьспїте дн монархїа Австрїеї.

Черкъларїзълъ повлї міністръ де интерне копте Голъховскї етїосъ кьтръ гьвернаторїі тьтъроръ церїлоръ де корѣпъ есте фѣрте їнтересантъ. Кръцареа націоналїтѣціонлоръ, а датїнелоръ ші днсъшїрїлоръ, рьпортърї кьрате ші сїнчере деспре дорїнде ле пь-

влїче; пьртареа о шенѣсць днсъ върѣтѣсць а офіціаллоръ кьтръ поноръ, термїнаре ші хотърже їзте а тревїлоръ, днсъларе де днкрѣдере, депьртареа амплїаціонлоръ лїсїці де тактъ педѣстоїнїчї ші пьплькьдї, днсъ пьмаї дьпъ о черчетаре апрїгъ; сїлїреа офіціаллоръ ка сь днвѣде лїмбе націоналїтѣціонлоръ; дн коло вїртъте, тьрїе де върватъ ші пьотрѣмътатата дїпїре ла зпїтатеа монархїеї, — ачѣста есте есенца пьмїтълї черкъларъ. —

— (Стрѣмътърї колосале) с'аъ фькьтъ дн кьрсъ де 1 апї дн армата ч. р. 47 ценералмаїорї с'аъ фькьтъ Фелдмаршалї-Локотененці, 100 колонелї пайнтаръ де ценералмаїорї; 140 вїче-колонелї се фькьръ колонелї, адїкъ комъданціі де реціменте, 75 Фелдм. Лок. ші ценералмаїорї фьсеръ пенсіонаці. — Болнавї ші рьпїці днкъ тотъ маї соескъ дн Італїа. Дн 19. Септ. еаръ маї венїръ 163. — Ла пої днкъ се факъ пробе къ тьпърї чїптъїте ші есъ фѣрте вїне кьчї батъ ла о дїстанцъ де 3300 пашї, адїкъ а треїа парте днтръзпѣ мїлъ немѣескъ, кареле фаче 4000 стьпжїні.

— Газета пьмїтъ „а попорълї“ (Volkszeitung) ворбїндъ деспре „релеѣеа ромънлоръ“, днжъръ (сѣдъїе) пентрѣче сь се деа ші „пезнїціонлоръ“ тотъ фелълъ де дрептърї; еаръ челеалте жьрналеле о днжъръ не джнса пентръ обръзлїчїа еї, маї въртосць кьндъ релеѣеа романо-католикъ дн монархїа Австрїакъ де кареа се цїпъ ла 30 мїліѣне сьфлете нъ аре а се темѣ де 6 мїліѣне кьтъ факъ тоді протестанції ші тоді рьсѣрїтенї пезнїці пьтърїці ла зпѣ локъ. — (Прессе.)

— (Деспре реформа монъстїрїлоръ) днкъ се ворбескъ мьлте, се ші скрїѣ кьте пьдїне. Патрїархълъ Ромеї днсърчїнасе не архїепїскопълъ Прїмате алъ Ҕнгарїеї ка сь факъ о вїсїтъчъне ценералъ дн монъстїрїле дн кьтева дїечесе. Рапортълъ деспре ресълтатълъ ачелеї вїсїтъчївнї копрїнде мнї скьртъ, кьткъ се афлъ де пьаптъратъ тревзїпцъ ка сь се днчѣпъ о реформъ стрѣбътѣ-тѣре прїп тѣте монъстїрїле къ ачелъ адаосъ днсъ, зїче Прїмате-теле, къ рапеле гангрѣносѣе каре с'аъ арътатъ прїп монъстїрїі нъ се маї потъ тьїа къ фѣрълъ, адїкъ нъ се маї потъ вїндека сѣъ корѣе прїп аспрїме некърѣдѣтѣре, чї се пѣте пьмаї черка прїп кьвїнте дьлчї а копвїнѣе не чеї карїі нъ воръ а се сьпъне ла ве-кїле регъле монахїче къ ар фї лъкръ де дорїтъ ші де лъдъ дѣкъ с'ар рестаъра дїсїплїна де одїніоръ. — A. Allg. Zeit. ші Banderer.) —

Бїсѣрїка еванѣлїкъ дн Ҕнгарїа.

Патента днпърътеаскъ дн 1 Септембре 1859 есте пентръ Ҕнгарїа дн церїле алътърате де о їмпортанцъ їсторїкъ фѣрте вьтѣтѣре їа окї. Лъпта не каре Ҕнгарїа о пьртъ днкъ дн зїлеле лї Лъгеръ ші Калвїнъ (1530—1840) къ порокъ скїмъзторъ пентръ ексїстїнда вїсерїчеї еванѣлїче їа къ ачѣста леце зпѣ капетъ вїкторїосъ. Чееа че протестанціонлоръ леа рекъноскътъ пачеа дела Вїена (1606), чеа дела Лїндъ (1645), патента де толеранцъ а лї Іосїф ІІ. ші артїкълълъ 26 дн ап. 1790/1 дн Ҕнгарїа, акъм дьпъ о лъпгъ днтрекьртаре днтръ еаръшъ дн актївїтатеа са. Пропъсъчънїле прїїмїте де Леополдъ ІІ. (1790—1792) пентръ челе дозъ сїноде ценерале (копчїлії, собѣръ обшѣштї) але амбелоръ копфесїонї, акъм се вьдъ термїнате. Стареа констїтүціоналъ а вїсерїчеї еванѣлїче дн Ҕнгарїа сьфѣрїсе ші маї мьлтъ прїп мьсзреле лъате асъпра са де кьтръ ценералълъ де артїлерїе в. Хаїнаѣ, пълъ кьндъ авїа ла 1856 мїністерїалъ де кьлтъ трї-мїсе копвентелоръ сьперїтендїнціале ачелеа пропъсъчънї дела 1791 пентрѣка сьшї деа асъпра лоръ „пьререа къ о лїбертате некондїціонатъ.“ Ачеле копвенте деклараръ дн зпапїмїтате, кьткъ пьмаї зпѣї сїнодъ ценералъ і се кьвїне дрептъмъ де а лецїї дефїнїтївъ ашезъмїнтеле вїсерїчештї але протестанціонлоръ. (Токта ка ші дн вїсерїка рьсѣрїтеанъ, афаръ де Рѣсїа, знде сьверанълъ шїреанъ е ші лецілаторъ ші патрїархъ ші тотъ). Патента днпърътеаскъ днкъ рекъноскъ некондїціонатъ прїнчїпїлълъ ачѣста (§ 55). Пентрѣка днсъ протестанції сь нъ дїпъ пьмаї дн дешертъ сїноде, але кьроръ хотържї пьмаї дьпъ преа'налта сакнцїне аъ пьтерѣ де леце, гьвернълъ дншї дете не фацъ опїнї-нїле оале днкъ ші дн ачѣастъ прївїнцъ, не маї лъсѣндъ локъ ла нїчї зпѣ фелъ де дндоїалъ.

Патента е днтїмеїатъ не 4 прїнчїпїі марї, не кареле се ші пьне дн актївїтате. Чело днпътълъ есте прїнчїпїлълъ прѣсѣвїтерї-зълї, кареле дншї аре а са рьдъчїпъ днтръ днвъзътърпа повлїі тестамѣнтъ ші есте пьатра дн зпгїс ші де темелїе а вїсерїчеї еванѣлїче, фїїндъ елементълъ мїжлѣчїторїс днтре Дзеѣ ші днтре крѣдїчѣшї, кареле нъ кьпѣште дїферїндъ днтре статълъ преѣдескъ ші днтре чело мїрепескъ, прїп зртаре потестатеа еклїсїастїкъ нъ о денъне пьмаї дн мьнїле преѣдїлоръ, чї дн мьнїле комънїеї, днтръ кареа се кьпрїнд тоді крѣдїчѣшї. Дечї патента днкъ копчентрѣзъ тѣтъ гьвернареа (кьршвїреа) вїсерїчеї къ тотълъ дн

комънъ, дикъ адикъ дн комъна парохіалъ хотъраше конвенталъ адекъ адънареа локалъ, кареа есте тоталитатеа мем-бріоръ комънеі, еаръ дн знеле треі знъ комитетъ маі шикъ че се нъмеште пресвітеріх; дн комъна протопопескъ конвенталъ сепіоралъ, адекъ тоталитатеа комънелоръ дн дистрик-талъ протопопескъ (сепіорескъ) ші копоісторіалъ сепіоралъ; дн комъна сеперінтенденціалъ конвенталъ адикъ сінодалъ сеперінтенденціалъ ші консісторіалъ ачелваш (алъ епіскопвалъ); еаръ дн тоталитатеа сеперінтенденцелоръ (епіскопілоръ) сінодалъ ценералъ ка челъ маі дпалтъ ші маі еміненптъ органъ алъ ле-ціслаціоніі вісерічешті, еаръ дн знеле касърі конферінда це-нералъ сѣх адикъ знъ комитетъ алесъ дн тоте епіскопіле.

Потестатеа жъдекъторескъ а вісерічеі, кареа дъпъ прінціпіале конфесіоніі августане (лутеране) ші але челеі елветіче (калвініане) нічодатъ нъ поте фі нъмаі преодеаскъ, се афлъ дн шпніле зпоръ трівзнале, каре сьнтъ еште дн комънъ прін але-цере ліберъ, адикъ дн пріма інстансъ консісторіалъ протопопескъ дн а дова інстанцъ челъ сеперінтенденціалъ (епікопескъ) ші релатіве дн конферінда ценералъ, еаръ дн а треіа ші чеа дн зртъ інстанцъ дн сепренталъ вісеріческъ протестантъ; еаръ де ачеле треі інстанце се дїне маі въртосъ жъдекъторіа пентръ къ-съторіі, деокамдатъ дъпъ леціле каре се афлъ дн фїпцъ, еаръ апоі дефїнітивъ дъпъ дрептвалъ матрїмоніалъ кареле есте сѣ се днфїпцезе де кьтръ сінодѣ. Аічі vede чїнева кьратъ ачееа сіс-темъ сінодалъ ші пресвітеріалъ че сѣтнъ атътъ де бїне къ а-шезъмінтеле комънале дн чеі днпъті секолї аї крештїнгъдїі къ о адерїме ші пречїсізне, прекъм дн алте церї днкъ с'а черътъ прекъмъ днотъ кіар нічі гъвертеле протестанте нъ ле рекъноскъръ престе тотъ дн асеменеа тьсъръ.

Прінціпіалъ алъ доілеа есте ачелъ пьзітъ дн вісеріка еван-гелїкъ дн Унгарїа пьрче зторъ дн dogma гресвітеріалъ зпїверсалъ ка нїмїні сѣ нъ поте пьрта дн вісерїкъ врео дерегъторїъ, каре нъ есте а лесъ декътръ комънъ прін вотъ ліберъ. Патента днпърътеаскъ дн конформитате къ ачестъ прінціпіалъ лецізеште кьмкъ фіекарѣ комънъ парохіалъ аре дрептвалъ фьръ нічі о ес-ченцізне де а'ші алеце ліберъ не парохї, не капеланї, не даокалі ші не кьраторвалъ мірѣанъ алъ вісерічеі (токма кьм треъе сѣ фїе ші прекъм есте днкъ маі престе тотъ ші дн вісеріка рьс-рїтѣнъ. Днтокма се алегъ къ тотълъ ліберъ ші сепіорїі (прото-попї) де кьтръ тоте комън. дн сепіоратъ ші сеперінт. де кьтръ тоте комънеле діечесане, асеменеа ші кьраторїі мірєні дн протопо-піате ші діечесе ші днкъ сеперінтенденціі ашеа, ка ачєіа сѣ поте фі алешї дн орїкарѣ цѣръ а монархієі фьръ а се шьрїніі нъмаі ла клєрвалъ діечесеі кьтреїа.

Алъ треїлеа прінціпіалъ есте автономїа вісерічеі протестанте дн Унгарїа. Дъпъ кьвінтеле патентеі адикъ фіекарѣ комънъ ві-серіческъ аре дрептвалъ де а'ші регъла требіле сале партїкларе прін репрезентанціі сѣ адънаді дн modъ легалъ, ашеа днсъ ка прін ачѣста сѣ нъ лъкрезе дн контра лецілоръ ценерале сѣх а ordїнъчнлоръ еште дела аькторїтѣде лоръ легале. Тотъ асе-менеа фіекарѣ комънъ аре дрептвалъ де днчепътъръ (їніціатївъ) дн прївїнда леціслаціонїі вісерічешті. Тотъ ашеа се адънъ дн фіекарѣ анъ кьте о конферінцъ ценералъ дн требіле прївї-торѣ ла тоте діечесе; дн челе дн зртъ леці облігъторѣ престе тотъ ші анъме де ачелеа, каре прївєскъ репрезентареа ші адмініотрѣчънеа вісерічеі се потъ декрета нъмаі де кьтръ сінодъ (кончїлія, соборъ), адикъ де кьтръ вісеріка днтрѣгъ каре копрінде дн сїне не тоді кредїчонїї; тотъ сїнодалъ і се кьвіне ші регълареа, кондъчереа ші сьправегїереа шкѣлелоръ попъларе лецізїреа пентръ інстїтутеле теологіче, кьм ші алецереа ачелоръ тінерї, карїі абсолвїндъ дїмнасїалъ ші воїндъ а інтра дн серві-цїалъ вісерічеі ші алъ шкѣлеі сьнтъ дестїнаді а трече ла зпївер-сїтѣді стрѣїне.

Алъ патрѣлеа прінціпіалъ есте ачелъ дрептъ алъ протестанці-лоръ дн Унгарїа, ка дн лъкръріле вісерічешті сѣ депїндъ нъмаі дела дерегъторї де релечеа лоръ. Дн конформитате къ ачестъ прінціпіалъ сьпрема інспекцізне а доміторвалъ сьверанъ асьпра шкѣлелоръ евангелїче се ва фаче нъмаі прін бьрваді де конфе-сіонїеа протестантъ, еаръ ла міністерїалъ вісеріческъ се ва дн-фїпцѣ днтръ днцелесвалъ § 4 алъ преан. патенте о секцізне се-паратъ коньтърѣ дн протестанці. Дн шкѣле протестанте каре се воръ фьнда не спеселе статвалъ се воръ аплїка тотъ нъмаі бьрваді де релечеа протестантъ.

Ла тоте ачестеа дрептърї ші фолѣсе мїнънате се маі ада-огъ днкъ ші алтеле, прекъм къ ачелєаш с'аф днпїнсъ ші престе протестанціі дн Кроадїа, Славонїа ші дн фронтїера мїлітаръ, къ сеперінтенденцеле воръ лѣа не віторъ аьгъторѣ де лефї дн віс-тїерїа статвалъ, къ протестанцілоръ лї се воръ маі дескїде ші шкѣле пьвлїче къ фондърї дела статъ, къ дн касе де кьсъторїъ нъ ва маі шѣрѣ аелъчъне кьтръ аькторїтѣде політїче, дн

скьртъ кьмкъ поза леце се афлъ днтемєїатъ не історїа протес-тантїствалъ дн Унгарїа ші коръспонде ла черерїле фькьте де кьтръ протестанці, къ адикъ рьгъмїнціле лоръ — де шї тьрзіъ — аф фостъ днтръ тотъ аькьлате ші днкъвїпцате. Не лъпгъ тоте ачестеа сеперінтенденцеле (епіскопїле) днкъ се воръ днпълці, дн казъ къ есте фѣрте къ аневоїъ сѣх токма престе пьтїпцъ знї епікопъ ка воїндъ а'ші днпїліні стръноа ші ѳрешкьм дн-пъскьта са даторїнцъ де а вісіта маі десъ парохїїле, сѣ ле пѣтъ вісіта маі адесеорї дѣкъ діечесе есте преа марѣ, дн каре казѣ авемъ ексемпль къ парохїїле дн мьнці нъ аф фостъ вісітате токма дела 1835.

Дечї пьшънтвалъ протестанцілоръ прїмі дн сїнвалъ сѣх къ ачєа леце дн 1. Септ. а. к. о сепънцъ родїторѣ. Рьтнѣне нъмаі ка корелєціонарїі лоръ сѣ о кьлатїве ка сѣ адъкъ фькьте атътъ лоръ, кьтъ ші статвалъ. (Репродъсѣ дъпъ жьрналеле де Вієна.)

Cronica straina

ИТАЛИА. Пьлъ ла 18. Септемь. нїмїкъ маі ноъ де домпне-ажьтъ, адикъ нїчі о фаптъ комплінтъ. Чееа че се пѣте трече дн кропїка зїлеї есте, кьмкъ Легаціонїле панїі днкъ аф трїмїсѣ де-пътъчъне стрълъчїтъ ла ределе Вікторъ Емануїлъ пентръ ка сѣ чѣръ днкорпорареа лоръ къ регатълъ Сardinїеї, еаръ деспре мо-двалъ прїїмїреї ачелєїа днкъ нъ се штіє нїмїкъ. Днтр'ачееа трѣ-пеле Панїї де о парте, але італїанїлоръ сьв команда лї Гарївалді де алта се обсервъ знеле не алтеле, фьръ ка сѣ фькъ врео мїшкарѣ знеле дн контра челорълалте, дн казѣ маі въртосъ къ знїі ка ші алці сьнтъ фѣрте лїпсїці де — ванї. — Дествалъ къ Ста-твалъ Панїї дн зїлеле лї Наполеонъ нъ а маі фѣетъ отрїмторатъ ашеа кьмплітъ ка дн зїлеле пѣстрѣ.

ФРАНЦА. Парїсѣ, 22. Септ. Дн політїка маі дпалтъ домпеште еаръш о тьчере торърѣторѣ. Пьлъ днпїнте къ врео дозъ септъмъні окїї лъмїї ера днфїпці нъмаі кьтръ Цїрїх; де кьндъ Днпъратълъ Наполеон петрече ла зїле марїне дела Біа-рїцѣ; де кьндъ нъ нъмаї Леополдъ ределе Белдїїлї петрече дн ачелъ оръшелъ, чї шї алці дїпломатї де аї пьтерїлоръ марї, пре-кьм Прїнчїпеле Рїхардъ Меттернїх (фїлалъ фьїмосьвалї міністръ) аф кьлъторїтъ аколо, — де атънчї пьвлїкьлъ креде кьмкъ дн челе дн зртъ дїфѣрїнцеле італїане, дїфѣрїнцеле къ Хїва ші къ Ма-рокко ші кіар казса шолдавѣ-ромънъ се ва терміна тотъ нъмаї ла Біарїцѣ, еаръ дн Парїсѣ ші ла Цїрїх се воръ днпїліні днкъ нъмаї пеште формалїтѣді пентръ окїї лъмїї. Маї днскьртъ, дн моментвалъ де фадъ нъ се штіє нїмїкъ де сїгьрѣ; еаръ а прѣда хьртїа ші пегрѣла къ гьчїтърї есте ші пагъзъ ші пькатъ.

Черкларївалъ міністрвалъ требілоръ дн лъзптръ ші артїкьлалъ „Монїторвалъ“ прївїторъ ла стареа де аьтзї а тіпарвалъ дн Франца тьрпѣ дн ноъ апъ фѣртъ преоте тоді пропрїетарїі жьр-палелоръ. — Гьвернвалъ адикъ апъръ маі дн скьртъ, кьмкъ атъта лібертате кьтъ аре тіпарвалъ акъм е де аьжпсѣ ші къ дѣкъ ачє-лаш ар фї маї ліберъ, ар трече дн десфьръ, сьв каре се днде-леце аьтдатъ кьмкъ о самъ де жьрналє ар дїспъта ші ар бате дрептвалъ ла тронъ алъ фамїлієї лї Наполеонъ, прекъм ші тоате ашезъмінтеле імперїалїстїче де аьтзї, адикъ еле аръ лъкра пентръ рьстърпареа тронвалъ лї Днпър. Наполеонъ. Кьрїѣсе пре-ведерї! —

ЦЕРМАНИА. Франкфьртъ, 20. Септемьре. Ачєї бьрваді аї Церманїєї, карїї се порнїсеръ а лъкра пентръ о знїтате а патрїєї лоръ ші пентръ чентралїсарєа пьтерїі днтр'о сїпгьръ, адикъ маі дн скьртъ пентръ рєстасърареа тронвалъ днпърътескъ цертанъ днсъ къ парламентъ, сьнтъ лъадї де кьтръ маі мьлте гьверне ла о зьжтъ прїгонїре; кьчї адикъ каре доміторъ дн Цертманїа се ва лъпъда дн бьнъ воїъ де дрептърїле сьверанїтѣді. —

МОЛДОВА. Іашї, 18. Септемьре п. Маї дъзпъзі в'амъ скрїсѣ деспре шкѣле, жьрналє ші тіпографїі, тотъ лъкрърї пеплъ-кьте ачелоръ ѳменї карїї факъ ші єї політїкъ не ла пої. Акъм в'аш скрїє вькьросѣ дн лъмеа політїкъ, пентръ ка сѣ плакъ ші алтора; днотъ че пѣте чїнева сѣ афле вреднїкъ де адънатъ пентръ історїъ днтр'анъ тімпъ ка ачєста ші дн мїжлокьлъ соцієтѣдіі пѣстрѣ де акъм, днтръ каре орї днкьтъръ те веї днторче нъ веї афла дѣкьтъ десгьстъ, пемьлцъміре къ тотъ че днпъмпїлъ днлъ-зптръ ші днфьръ, апої о тоталъ паралїсіє днтръ тоте! — Шї че мїраре дѣкъ десгьствалъ віедеї а копрінсѣ маї не днтрѣга пѣ-стръ соціетате, дѣкъ феделе челе воїѣсе, зпорълъ челъ бьнъ, кіар рєжъмїта пѣстръ оспїталїте аф днчепътъ а дїспъреа днптре пої. Атъді анї ла мїжлокъ, днтръ каре рапортьрїле пѣстрѣ днлъзптръ ші днфьръ аф рьмасѣ днкъ тотъ рєрегълате, конвенціонєа днкъ тотъ ка літеръ тѣртъ, домпвалъ днкъ тотъ рєрегълоскьтъ домпїа не асекъратъ, не'кредереа лъдїтъ ка о болъ греа прін тоте артерїїле соцієтѣдіі, комерчїалъ кьзътъ, кредїтвалъ

англатъ; престо ачестеа доъхъ квестіані ка доъхъ въве гапгренбсе лъдіндое не зі че мерце ші амерінцъндъ кз реле ші маі реле, адікъ квестіанеа църаніоръ де зна, еаръ а мзціміі евреіоръ іmmіграці дп цѣра пѣстръ де алтъ парте.

Еъ пресънзѣхъ кзткъ чітіторіі Газетеі нъ аъ де знде сь'ші кзштїце о ідеъ кіаръ деспре імпортанца честоръ доъхъ квестіані атїнсе дп зрїтъ, пентркъ ачелеа кіаръ аїчі ла пої се афлъ фѣрте копѣсе; пентръ каре дпї іаъ воїз де а трече аспра лоръ кзте чева дп колѣпеле Двѣстрѣ.

Дп алте цері ші кіаръ не ла Дв. квестіанеа църаніоръ с'аъ десбътзтъ дп пъблікъ, дп жърнале, дп адънърі трїмєстрале де цїнътърї ші камере лецілатїве кзте 9—10 апї пълъ сь се регълезе дефїнітївъ. Ла пої ачешаш квестіане с'а дікзтатъ пълъ ла ръсвоїзлъ оріенталъ челъ мзлтъ ка дпн тречере де тїмнъ дп соціетъціале де чеаїс, еаръ лецізіріале дп фїїндъ прївїторѣ ла ачєста ешїръ тотъдеазна нъмаї дела кзціва ѳменї стътзторї дп капзлъ месєї ші кз тотзлъ іntерєсаці. Де треї апї дпкѳче стареа църаніоръ с'а десбътзтъ чешаш маї мзлтъ, адікъ дп ръносатзлъ Dїvanъ ad хокъ, прєкзт се vede дпн протоколзлъ ачєлзїаш дп вреѳ дої треї артїкзлі аї Стелеї ші аї Zїмєрзлї ка прїп трєкзтъ, дп о вросърїкъ а Длзї Нїколає Ієстрате, скрісъ прєкзт воръ а шті ачєїа карїї с'аъ окзпатъ дпадїнеъ кз матерїа ачєста дп кїпъ кз тотзлъ зпїлатералъ, есклзсіве дп іntерєсзлъ прѳпрїетарїоръ, дєгрздъторѣ де ѳбртеа ші стареа църаніоръ молдовенї ab antiquo ші пълъ дп зїлеле пѳстрѣ, еаръ маї кз deadїнсзлъ ші дпн тѳте пѳтерїале дп „Жърналзлъ де агрїкзлтъръ,“ кареле се пъблікъ дп Іашї дела 1. Августъ 1857 (нъмаї кзте зпъ Nr. de 1 1/2 а 2 колє не лъпъ) redїceатъ de Dn. I. Іонєскъ дптр'зпъ стїлъ попъларъ, дпсъ кз о еперціз каре маї де мзлте орї а пѳѳ ла гжндърї не прѳпрїетарїї поштрїї. Атзта нъмаї кз Dn. Іонєскъ пръчєде пълъ акзт маї мзлтъ негатївъ, ре'нѳржїгндъ адікъ тѳте ачєлеа прѳїекте прѳпрїетърештї каре дзлъ опїнїанеа Длзї дєкъ с'ар дпфїїнда, ар трєвзї сь адзкъ маї вжртоѳ рзїпъ тоталъ цєраніоръ ші кз ачештїа цєреї дптрєдї дєкзтъ врезпъ бїне кзтъ де пзцінъ. Кз алте кзвїнте, квестіанеа църаніоръ дп Молдова дпкъ нъ есте пїчїдекзт лъмърїтъ кз атзтъ маї пзцінъ деслєгатъ. Шї кз тѳте ачєстєа дзлъ а тєа пърєре ачєстъ квестіане с'ар пѳтєа деслєга мзлтъ маї зшоръ дєкзтъ кзт с'а дптжмплатъ ачєста ла Дв., сѳъ кзт се дптжмплъ астзлї дп Ръсіа, нъмаї дєкъ нъ ар лїпсі 1 драмъ де патріотїзмъ адаѳѳ ла 2 драмърї де воїндъ кзратъ. Дптрє ачєстєа тръгънарєа ші ръсвзпозлъ дпн пъкатє дпгросъ ръзлъ дптр'зпъ кїпъ сзїтзвїтзторъ:

Квестіанеа евреїоръ дпкъ ажзпсе ла рангзлъ де квестіанї вїталє. Дп тѳтъ цѣра вєї аззї нъмаї зпъ цїпетъ дърєросъ дпн тзпїле евреїоръ ка дпн гъра шерпїлоръ. Кз тѳте ачєстєа еъ кзтезъ а дптрї дп фаца пъблікзлї, кзткъ токма евреїї пѳртъ дп прївїнда релєлоръ зрмате дпн колонїсарєа цєреї кз джшїї чєа маї шїкъ вїлъ. Нъ кзтєа евреїї, ачєстъ попѳръ не аїрєа прїгонїтъ шї недрєнтзїтъ аъ кзлкатъ прїп оїла армєлоръ дпн патрїа пѳѳтръ? Чїне ѳре іа прїїмїтъ маї вжртосъ де 30 апї, дп маї прїїмеште шї астзлї де пєсте Прътъ дп Молдова? Чїне а жвкатъ не тзпна евреїоръ тотъ фєлзлъ де шїжлѳче але вїєдзїрїї? Чїне іа лъсатъ ка сь дескїзъ тотъ фєлзлъ де негъцєторїє фър ка сьї дптрєвє сѳъ де калїгъціале черъте пентръ орїче негъцєторъ, сѳъ де кзпїталзлъ трєвзїнчїѳѳ шї кз атзтъ маї мзлтъ де прѳтєкціанєа ла карє ар фї сзвзшїї? Чїне іа лъсатъ сь дптрєпрїнзъ тотъ фєлзлъ де месєрїї, фър ка сь пзлтъскъ ла вїстїєрїа статзлї о таксъ черътъ орї знде дп Еърона? Чїне лє а дескїсъ мзлцімєа де вїнърсърїї (вєлнїде не славѳнєштє), пентрѳка сь'шї факъ дпн ачєлєаш кзпїталърї дпсєтпнъторѣ кз тотала рзїнарє матерїалъ шї моралъ а чєлорълалці лѳкзїторї? Чїне лєа датъ кзрчмєлє, вїртзрїлє, оспзтзрїлє (ханърї не тзрчєштє), тзчєлърїїлє (кзсвнїї не тзрчєштє) дп арєндъ маї прєсте тотъ евреїоръ? Чїне а попѳратъ злїца марє шї о мзлцімє алтє злїде а лє кзпїгалєї маї нъмаї кз евреї? Чїне а фъкзтъ злїде дптрєдї де евреї фзгарї сѳъ єміграці не ла чєлєлалтє ораше але Молдовєї шї а дптємєїєтъ кзтєа сатє партє маї марє констзторѣ дпн евреї? Карє класъ де ѳменї іа дела евреї банї кз довзндъ де 15 пълъ дп 24 процєнтъ? Чїне а фъкзтъ не евреї прѳпрїетарї — лє сьз тзпъ, — прєсте о мзлцімє де касє воїєрештї прїп ораше шї оръшєлє? Чїне іаъ скзтїтъ не джшїї де пензтъратє грєвзці шї сарчїнї ла карє сзнт сзвзшї чєїлалці лѳкзїторї де регълъ? Шї маї вжртосъ чїне іа скзтїтъ де рекрзтациє сьз прє-

*) Авїа акзт се азде пѳтє а зєчєа ѳръ, кзткъ іnвєстїзтра тотъ ар фї вєпїтъ, кз ва зрмта дптрѳнарєа, кзндъ? нъ се штїє шї кз рєшєдїнда прїнчїпалъ ва фї ла Бъкрєштї.

тєкєтзлъ чєлъ маї де пїмїкъ, кзткъ евреїї нъ сзнт взпї солдадї? Ачєїа карїї аъ дпкзркатъ не ісраїлєнї дп Молдова кз атзтєа взпзтзці, єї сѳъ пзрїндїї лоръ, стрїгъ дндєшєртъ аспързлє, пєптръкъ пїмїнї нъ лє дъ крєзътжптъ; кзчї тодї штїѳ кзткъ єї стаъ дп о лєгътзїндъ фѳрге фаталъ кз пзпга мзпчїторїлоръ шї пєврєцєтзторїлоръ евреї. Апѳї нъ є нєвзпъ ачєлъ карє тзпълкъ шєштє пзлї, чї ачєла карє лє дъ.

Рєгъларєа квестіанїї евреїлоръ пїчїдекзт нъ естє грєа; воїнда взпъ шї патріотїкє дпсъ лїпсєштє ла чєї маї мзлці дела карїї дєпїндє ачєа рєгъларє. Маї зптєїс рєгълацівъ комєрчїзлъ шї тѳтє месєрїїлє прїп лєцї цєнєралє фѳрте бїне ръспїкатє; сьпзпєдї не тоцї негъцєторїї шї месєрїєшїї, прїп зрматє шї не евреї фъръ пїчї о дїфєрїндъ де прѳтєкціанє ла лєцїлє патрїєї вѳстрє, ексєкзтацилє кз прєчїсіанє мїлітарє. Нєдєнсіці аспър не мїтзїторї шї не мїтзїдї. Дпн тїнєрїтє сь нъ прїїмїдї дпн корпѳрчїанєа негъцєторїлоръ шї а месєрїєшїлоръ не пїчї зпїкзлъ карєлє нъ ва фї абсѳлвїтъ чєлъ пзцінъ патръ класє дпн шкѳлєлє націѳналє ромънєштї шї нъ ва фї кзпѳокзпндъ лїтєа патрїєї не дєплїнъ. Сьпзпєдї ла рекрзтациє не тѳтъ тїнєрїтєа евреєскъ; нъ зїчєдї кз еврезлъ нъ є взпъ солдадъ. Дптр'ѳ арматъ сзнтъ фѳрте мзлтє „лъкашє.“ Штїмъ о арматъ дптръ карє нъмаї ѳфїцєрї евреї сзнт прєстє 400, карїї дпсъ токма прїп а лоръ дпнїтарє сзнт ка шї дєснаціѳналізаці. Нъ сьфєрїці кз пїчї зпъ фєлъ де прєдъ ръскзтпърарєа лоръ де сьз армє. — Лєцїзіці ка дп сєрвїцізлъ статзлї сь фїє прїїмїдї пълъ іа зпъ рангъ ѳрєкарє тоцї тїнєрїї евреї карїї воръ фї абсѳлвїтъ бїне тѳтє класєлє дпн акадєміа цєрєї; еаръ маї дп сьсъ сь фїє прїїмїдї нъмаї дєкъ сє воръ вѳтєза. Дптр'ачєєа дпдатораци не клєръ, ка десъръкзндъ орї чє пєпъсарє сь дпчєпъ о прѳпагандъ дълчє, дпсъ некѳтєпїтъ пентръ крєштїнїрєа евреїлоръ. — Тотъѳдатъ нєдєнсіці аспър тотъ фєлзлъ де пєкръзції шї скърпзвїї а лє злїцєлоръ шї касєлоръ еврєештї. — Ачєстєа шї асємєнєа тзъсрї лзатъ дпадїнсъ шї ексєкзтатє кз о тзпъ тарє шї кз брацѳ дпналтъ, воръ авєа дє рєсзлtatъ, кзткъ евреїї фъръ пїчї о алтъ прїгонїрє нєѳтєпѳсъ шї барбаръ дпн зєчє апї жзтзтатє воръ пъръсі Молдова тръгъндъсє маї спрє ръсърїтъ, еаръ жзтзтатє сє воръ крєштїна шї тотъѳдатъ сє воръ націѳналіса не атзтъ не кзтъ сє афлъ націѳналісаці чєї дпн Франца, дпн Бєлзїї, дпн Англїа, кзндъ апѳї прєа пзцінъ дпї ва пъса дєкъ ва ажпцє шї дп Молдова знєорї кзтє зпъ Фьлд орї Крєтїєъ дп капзлъ трєвїлоръ. Дпн контръ не лъзндъ кз о пътръндєрѣ де окїз ацєръ полїтїкъ тзъсрї прєвєнїтѳрє шї вїндєкзторѣ, дптр'зпъ пътраръ де сєкзлъ Молдова сє фачє жзтзтатє еврєїєскъ шї гъвєрпзлъ цєрєї ва ста сьз чєа маї де апѳѳнє кондъчєрє а лоръ. —

— Дєспрє старєа комєрчїзлї афлътъ маї дєанѳѳнє кз фазрїчєлє шї комїсіѳнарїї дпн афаръ аъ тзїатъ дпн пїацєлє молдавѳромънє тотъ фєлзлъ де крєдїтъ, дпн кзтъ тзрѳїлє сє потъ трацє дпн жосъ нъмаї не банї нъмъраці. —

Insciintiare de Prenumeratiune
la
Gazet'a Transilvaniei
si Folia
pentru Minte, Inima si Literatura
dela 1. Octobре 1859.

Прєдълъ прєнзтєрчзвнїї естє не 6 лънї 5 ф. т. а. дплзънтрълъ монархїєї, 4 ф. 50 кр. т. а. не лѳкъ дпн Брашовъ шї 7 ф. 35 кр. т. а. дпн цєрїлє дпн афаръ.

Скрїсорїлє сє прїмєскъ нъмаї франкатє. Адресєлє сє фїє акзратъ нъсє шї пошта дпн зрмъ асємєнєа. Сє пѳтє прєнзтєрчє не ла поште шї прїп ОО. DD. корєспѳндєнці.

Рєдакціанєа.

Кърсърїлє ла върсъ дпн 28. Сєптємъ. к. п. стаъ атєа:

	Вал. азст. фр. кр.
Галвїнї дпдєрътєштї	5 71
Корѳна	— —
Дпнпръмътзлъ націѳналъ	79 15
Овлїгацілє металїчє екї де 5 %	73 40
Акціїлє банкзлї	893 —
„ крєдїтзлї	211 50
Дєсърчїнарєа, овлїгацілє Ардєалзлї	— —
Сорцілє дела 1839	— —
Бъкрєштї	— —
Азгєсвзрѳ	— —